

SĂRBĂTOAREA SFÂNTULUI PROOROC ILIE LA PATRIARHIE

Joi, pe 20 iulie / 2 august 2018, Patriarhia a sărbătorit pomenirea Proorocului Ilie Tesviteanul la Sfânta sa Mănăstire, la jumătatea distanței dintre Ierusalim și Betleem, lângă vechea mănăstire a Locului unde a șezut Maica Domnului.

Această mănăstire veche a fost construită în zona în care profetul Ilie a dormit sub un ienupăr când un înger al Domnului l-a trezit și i-a spus: „Scoală de mănâncă și bea, că lungă-ți este calea! Și s-a sculat Ilie și a mâncat și a bătut și întărindu-se cu acea mâncare, a mers patruzeci de zile și patruzeci de nopți” (3 Regi 19: 7-8).

În această mănăstire sfântă, cu ocazia sărbătorii, s-a slujit Vecernia în ajun, condusă de ÎPS Arhiepiscop Teofan al Gerassei. Sfânta Liturghie în dimineața zilei de sărbătoare a fost oficiată de Preafericitul Părinte și Patriarh al Ierusalimului Teofil, avându-I drept împreună-slujitori pe ÎPS Arhiepiscop Aristarh al Constantinei, Ieromonahi Aghiotafiți, preoți vorbitori de limba arabă, Arhidiaconul Marcu, Ierodiaconul Evloghie și Diaconul Sofronie.

Preafericirea Sa a ținut următoarea predică în fața celor adunați la slujbă:

„Cel arătat văzător de Dumnezeu, Tesviteanul, a văzut în Tabor împreună cu Moise cele ce ochiul nu le-a văzut și urechea nu le-a auzit și inima oamenilor pământenii nu le-a gândit, pe Domnul Atotstăpânitorul întrupat”, cântă imnograful Bisericii.

Iubiți frați în Hristos,

Evlavioși credincioși și închinători,

Harul Sfântului Duh ne-a adunat astăzi în această preacinstită

Biserică a Proorocului Ilie, vorbitorul cu Dumnezeu, pentru ca euharistic să slăvim pe Cel ce l-a slăvit pe el, pe Hristos Dumnezeuul nostru, și cu bucurie și veselie să strigăm: Bucură-te, înger pământesc și omule ceresc, Ilie, cel cu nume mare!

Proorocul Ilie se distinge între prooroci, pentru că acesta nu numai că a proorocit întruparea lui Dumnezeu Cuvântul, dar a și văzut, împreună cu Moise, pe Muntele Tabor, în ziua Schimbării la Față a Mântuitorului nostru Hristos, „cele ce ochiul nu le-a văzut și urechea nu le-a auzit și inima oamenilor pământenii nu le-a gândit”.

De altfel, Evanghelistul Luca îl pomenește pe Proorocul Ilie, când vorbește de Îngerul Domnului ce s-a arătat lui Zaharia, vestindu-i nașterea fiului lui, Ioan Botezătorul, care „va merge înaintea lui [Hristos] cu duhul și puterea lui Ilie” (Luca 1, 17), adică având darul duhovnicesc și lucrarea Proorocului Ilie.

Iar Apostolul Iacov, Fratele Domnului, pentru a sublinia puterea rugăciunii, îl dă exemplu pe Proorocul Ilie, zicând: „Ilie era om, cu slăbiciuni asemenea nouă, dar cu rugăciune s-a rugat să nu plouă și nu a plouat trei ani și șase luni. Și iarăși s-a rugat și cerul a dat ploaie și pământul a odrăslit roada sa” (Iacov 5, 17-18).

Personalitatea cea plină de har a lui Ilie se arată lucrând cu tărie și cu râvnă dumnezeiască, atât în Vechiul, cât și în Noul Testament, propovăduind pocăința și luptând împotriva idolatriei în care căzuse poporul lui Dumnezeu.

Cu alte cuvinte, contribuția lui Ilie la păstrarea dumnezeieștii istorii descoperite Proorocului Moise în Muntele Sinai, adică a monoteismului moral, a fost hotărâtoare.

Grăitoare este în acest sens discuția dintre împăratul Ahab și Ilie: „...A zis Ahab către Ilie: Tu ești oare cel ce aduci nenorociri peste Israel? Iar Ilie a zis: Nu eu sunt cel ce aduce nenorocire peste Israel, ci tu și casa tatălui tău,

pentru că ați părăsit poruncile Domnului și mergeți după Baal” (3 Regi 18, 17-18) și „după proorocii rușinii”.

Trebuie subliniat că acești prooroci ai rușinii erau preoții lui Baal și, pe de o parte, făceau proorocii vrăjitorești, iar pe de altă parte, slujeau zeiței Astarta-Afrodita prin desfrânare, orgii și alte fapte de rușine. De aceea se numeau prooroci ai rușinii.

Misiunea profetică a lui Ilie și îndemnul său spre pocăință au o însemnătate diacronică și referire directă la această vreme de acum a apostaziei și a fărădelegii. „Să nu vă amăgească nimeni cu niciun chip; căci ziua Domnului nu va sosi până ce mai întâi nu va veni lepădarea de credință și nu se va da pe față omul nelegiuirii, fiul pierzării” (2 Tesaloniceni 2, 3), spune dumnezeiescul Pavel, adăugând: „Pentru că taina fărădelegii se și lucrează, până când cel care o împiedică acum va fi dat la o parte” (2 Tesaloniceni 2, 7).

Aici, iubiții mei, se pune întrebarea: Ce sunt apostazia și fărădelegea? Sunt înșelăciunea „fiului diavolului, a vrăjmașului a toată dreptatea, care nu încetează a strâmba căile Domnului cele drepte” (Fapte 13, 10), potrivit înțeleptului Pavel.

Iar căile Domnului cele drepte sunt poruncile lui Dumnezeu, adică luminarea Duhului Sfânt care se dă oamenilor, pentru ca aceștia să ajungă la adevărul lui Hristos prin pocăință, după cum spune Proorocul Iezechiel: „Dacă nelegiuitul s-a întors de la nelegiuirea lui și a început să facă judecată și dreptate, pentru aceasta el va trăi” (Iezechiel 33, 19). Aceasta înseamnă că este drept ca, atunci când păcătosul, pocăindu-se, lasă păcatul și face dreptate, să trăiască foarte fericit datorită viețuirii lui celei noi în virtute.

Cu alte cuvinte, omul este chemat la pocăință în virtutea alegerii sale libere și a propriei răspunderi înaintea lui Dumnezeu. Harul lui Dumnezeu este cel care lucrează în cel

care se pocăiește. Acolo unde s-a înmulțit păcatul s-a dat din belșug harul, după cum spune dumnezeiescul Pavel. „Unde s-a înmulțit păcatul, a prisosit harul” (Romani 5, 20). Și în alt loc spune: „Iar când bunătatea și iubirea de oameni a Mântuitorului nostru Dumnezeu s-au arătat, El ne-a mântuit nu din faptele cele întru dreptate săvârșite de noi, ci după a Lui îndurare, prin baia nașterii celei de a doua și prin înnoirea Duhului Sfânt” (Tit 3, 4-5).

Râvna lui Ilie era peste măsură: „Cu râvnă am râvnit pentru Domnul Atotputernic, că fiii lui Israel au părăsit legământul Tău și numai eu singur a rămas” (3 Regi 19, 14). Dumnezeu, prin arătările Sale lui Ilie ca „vijelie năprasnică”, „cutremur”, „foc” și „adiere de vânt lin” (3 Regi 19, 11-12), îl învață pe proorocul Său – care era cuprins de deznădejde și descurajare, la vederea biruinței răului – că trebuia să se gândească la dragostea și îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu, Care nu vrea moartea păcătosului, până ce acela se pocăiește. „Nu am venit să chem pe cei dreپți, ci pe păcătoși la pocăință” (Luca 5, 32).

Așadar, iubiții mei frați, să-l rugăm pe de Dumnezeu insuflatul și de Dumnezeu purtătorul Ilie ca, împreună cu Preasfânta Născătoare de Dumnezeu Maria, să se roage pentru noi Unuia iubitorului de oameni Dumnezeu. Și, împreună cu imnograful, să zicem: „Multă fărădelegea omenească și iubirea de oameni a lui Dumnezeu cea nemăsurată văzând Proorocul Ilie s-a mâhnit mâniindu-se, și cuvinte de nemilostivire către Cel milostiv a întărâtat: Mânie-te strigând asupra celor ce s-au lepădat de Tine, Judecătorule prea drept. Însă milostivirile Celui bun nicicum nu le-a pornit ca să muncească pe cei ce se lepădau de El; căci pururea așteaptă pocăința tuturor Unul iubitorul de oameni”. Amin.

După Sf. Liturghie, Egumenul Mănăstirii, Arhimandritul Paisie, a oferit o masă monahală celor prezenți.

Din partea Secretariatului General

<httpv://youtu.be/EbrAzU9AIeE>